

नमो तस्मै भगवतो अग्रहो मम्मासम्बुद्धस्म ।

धम्मपत्र

[नेपाल-भाषाया छगू मात्र मासिक पत्र]

नव

वर्षांक

नेपाल संवत् १०६६

सकल नेपाली दाजु किजा तता क्येहेँ पित न्हूगु दँ मंगलमय ज्वीमा !

वर्ष २

संख्या १४

कछला

बुद्ध संवत् २४६२

नेपाल संवत् १०६६

थुगु अंकया १-)

दक्षिण्या चिन्दा (३)

थुगु अंकया ज्वलं

कहानी:—

नारी हृदय—श्री सिद्धिचरण २

कविता:—

न्हूगु दैलिसे—श्री रत्नध्वज जोशी १

शुभेच्छा—श्री भूपालसिंह ६

न्हूगु वर्ष—श्री माधवलाल कर्माचार्य ६

धम्मपदया विषये—श्री धर्मरत्न 'यमि' १२

मानव जीवन—श्री आशाराम शाक्य १२

सारगु जन्म—भिक्षु अनिरुद्ध १६

न्हू दिनया—'हृदय' २०

भूगोल इतिहास:—

प्राचीन व प्राकृतिक नेपाल—भाजु फत्तेबहादुर सिंह ४

पाल्पातान्सेन्—“पथिक” ७

लंका—श्री न्हूच्छें बहादुर बज्राचार्य १०

धार्मिक:—

प्रज्ञापारमिता—भिक्षु अमृतानन्द १३

मां—श्रीमती मोतिलक्ष्मी १४

नेपाल देशे बौद्ध कृत्य—नारद महास्थविर १६

सम्पादकीय २०

सफू परिचय आदि— २२

धर्मोदय सभाया चतुर्थ वार्षिक महासभा

धर्मोदय सभाया थुगुसिया वार्षिक महासभा आगामि डिसेम्बर
२४ तारिक शुक्रवार खुनु कालिम्पोंगे थःगु हे कार्यालये जुई ।
सकल भाजु मयजुर्पित स्वागत दु ।

—भिक्षु अमृतानन्द
मन्त्री, धर्मोदय सभा ।

भूल सुधार—२४ पृष्ठे 'सम्पादकीय पौ' धा थाय् 'सम्पादकयात पौ' धका ब्वना दी माल ।

अर्मा द्य

ज्वलापात्रा

१०००

सम्पादक

“भासये जोतये धम्मं”

{ भिच्छु अनिरुद्ध,
भिच्छु महानाम “कोविद”

वर्ष २

कालिम्पोंग

कार्तिक विक्रम संवत् २००५
नोवेम्बर ईस्वी संवत् १९४८

अंक १

न्हूगु दॅलिसे

(चवोह—श्री रत्नध्वज जोशी)

वर्षां बुलुका तःगु शरद्या लक्ष्मीं खुसि यचुकः वो थें,
हूँ आकाशे च्वंगु सुपांय्-धू फय्या तुफि पुना छो थें,
शत शत वर्ष मानव हृदये मुंकातःगु थ्व कलमष नं
च्वीका छेत छ वा खुसि-बा थें, या नद, नभ थें जिमि मन नं ।

अथ्य याय् थथ्य याय् मुदुह्य मिसाया दूर प्रवासं पति थ्यो थें
आमैया चाय् लँ द्वना व्याकुल पान्थयात दीपक लू थें,
भारतया लागी बापू थें, पार्थयात गीताऽमृत थें,
मभिं ह्यना च्वंच्वोह्य थ्व युगया न्हू-दँ, जुया वा जागृति थें ।

★ नारी हृदय ★

(चवोह—श्री सिद्धिचरण)

‘मां, मां, ऊ...ऊ...’ काय्या श्व तोतलि भाषाय् मामं थूगु अर्थया व्याख्यान याय् फुह संसारे सुं मदु ।

संन्याय्का । सुभद्रा जा थुया च्वंगु बैगले ह्याउँ निभाया छत्याः भौप्वाचां दुहाँ वै च्वन । भचा उज्यां वया स्वदं दुह काय् चन्द्र कःसी नकतिनि वं हे मनःस्य वान्छु तैतःगु जा कातु काकां मुरं मुरं ब्वैजूपि चखुं चात स्वया, थःगु क्यातुस्य, नाइस्य च्वंगु लहातं लापा थाथां हरं हरं हिलाच्वन ।

थः मस्त्यगु हास्यया दिप्पा पत्तिकं मांपिन्त सर्गते गै वनेगु त्वाथः लुया च्वनी । सुभद्रा थन जाथुया च्वंसां व थन मदु—गुगुं स्वप्न-लोके चाहिला च्वन ।

श्व स्वर्गीय इले स्वान्छपौहे तज्ज्याइ थें च्वंक ‘भाइ चा, भाइ चा’ धाधां सुं थहाँ वल । रबरयागु सल ग्वापा नया वःह गुरदुह वया न्हासुकाय् गोविन्दयात खना मचा थारा हुल । चिन्नामचा दंक हाल । छगू सासलं मांहास्यं ‘कुलाय्, कुलाय्’ धका बुया काल । ‘हाइ हाइ जि काय्’ धाधां मचायात पित्तु-प्रीकल । सातु वंहा मचां मांहासिके प्यपुना थःगु समस्त अस्ति-त्व हे सुइक्यत खल । सुभद्रां ज्यूगु जूसा श्व वेदनाया झिदुगं थहां फया काय्यात छुं मजुइगु जुइकै । तर थुजागु काल बिल याय् मज्यूगु दैवयागु नियमे वं मेगु याय् फुगु हे छु !

मांयागु नुगलं दकसिवे सहयाय् मफुगु खँय् आघात या वःह गोविन्दयात “का, दुष्ट गुलि महीगु जिकाय्यात” धया वाक्छिना

न्होन्यसं च्वंगु सिलेबरया खोलचां कय्का छुत । भाग्यं व गोविन्दयात मलास्य मेथाय् ला वन । गोविन्द विस्युंवन ।

बहनी जा नैच्वंहा भातयागु न्हाय्पने सुभद्रां फुक खँ पोंकल । कलातं अपाय्चो फ्या फ्या (खवया खवया ?) न्यंकुगु खँयात नं छुं संगीन (तद्धं) मभापा भद्रमानं थःलिक्क जा नै च्वंहा गोविन्दयात धाल—“आ हनं जक थय् च्वापुका जुया जूगु जि सीमा छंगु त्वाना तो मथुसा ।

सुभद्रायात भातं यागु श्व फैसला एक पक्षी प्रतीत जुल । वं विचायात—गुलि याउँगु, याय् धुंक फुक पाक, आवंलि यात धासा तुति तोथुल्य । प्रकट रूपे वं घूस नया थःगु बुँदा प्रमाणं त्याय् हे मागु मुदा बुकुह हाकिमयात झगडियां धाइ थें धाल—“छि हे याना ला थय् जिगु छ्यने न्हु न्हूं दःगु ।”

भातम्हस्यं सुभद्रायात छको आश्चर्य पूर्वक खया गोविन्दयात धाल—‘गो, थौं नं आखः मच्चैनि ला कि ?’

थहे मस्वस्यं गोविन्दं लिसः बिल “च्वे धुन, कुन्य कथाय् दु ।”

सुभद्रायात सहयाय् मजिल । वैगु खँया गुलि उपेक्षा ! बो बियां जिल ला, दाया जिलला लिपा गबलें थय् याय् मछाय्कयगु ला गन खः गन, झन माया याना आखः च्वे धुनला धका न्यन्यगु ! वं मतिं मतिं धाल—“ए बाबा जि भ्वातीं जा मखु ।” मौनता विनययागु जक मखु, क्रोधयागु नं सीमा खः । सुभद्रा सुसुक

चवन । 'कलह धेगु छगू पाख्यं जक मखु,—निगू
पाख्यं ज्वीमाः । ज्यू का, थय् हे खःसा जिगु
नं शक्ति स्वैका' धै थें सुभद्रा इवाताहाँ दन ।

कलाया मनोभाव सिया ला तृप्त हे जुया
ला, नुसिला भद्रमान कहाँ वन । सुभद्राया ईर्ष्या
पूर्णगु विचारया थले वं छगू वचन ल्वाक मछ्याः ।

प्यदं ति हापा सुभद्रा थ्व छ्येँ या न्हूह
भमचा जुया दुहाँ वःगु लच्छि ति दुबले हे
छन्हु स्यंगु के बियातःह वया क्यहेँ भवतं
'गोविन्दं दुक्ख सी धका दाजु व्याहा याय्गुली
थी हे मदुगु, बल्ल बल्लं जिमिसं धया माने
याका' धागु खं इवेप्युगुया कचिघाः आतकं
वैगु नुगले मलंनि । उखुन्ह पाजुहस्यं गोविन्द-
यात थःथाय् गामे यंका लच्छि निला तै हे धका
गुलि जोर यात नं बौद्धस्यं बिया मछोगु खं नं
सुभद्रायागु ईर्ष्यायागु मीं घ्यो लू वन ।

कुंयागु गन्ध कय् वं हापो दना वै थें
वैगु मनं प्रतिहिंसाया भाव दना बल । हापा
हापा भातलिस्य जूगु ल्वापुत नं छता छता दत्तले
वं लुमंका हल । ईर्ष्यायागु मि जक च्याय्मा
छुसियागु छु दुक्ख ।

थथे ईर्ष्यायागु मि दन्न छेका सुभद्रां
मुतू ज्या सिभय्कल ।

+ + + +

बाचा जाल, निहतिपून्नं मद्योनि । बहनी
१० बजे तीनिस्यं मचाया नं तुत्तु तुं झारा
जुल । आ ला न्ह्यो वेकुगु घौछि ति जाल ।
हुइ हुइ वा फय् वैचवन ।

सुभद्रां मचाया ख्वा स्वस्वं धाल—'चुः,
जिकाय् मिखा गपाय्चो दुहाँ वन्य धुंकल ।'

बझां त्वत्वं भद्रमानं धाल—'हापा गोविन्द-
यात छको नं थय् हे जूगु खः । ग्वारा गुभाजुं

छको प्वी वं लंका बिल । कहे सुथ हाप्पां
वैत क्यन्य ।'

सुभद्रां वैगु खँ ता हे मताःथें ज्वीक
थःगु सुरे धै यंकल—'जि भाग्य साप हे तःधंगु
ज्वना वैगु खनि । न्ह्याहोसिनं न्ह्याथ्य हे यासां
छुं धाय् मज्यूगु, ब्याक सह याय् माःगु ।'

भद्रमान—खँ ला खरे ! छु वं याय्
धका थय् यागुला अले । भवितव्यं जूवन ।
आ वहे खँय् लिसा काकां हाला चवन्यगु ला
छुं बांलागु खँ मखु ।

सुभद्रा—मयोहस्यं धागु खँ गय् बांलाइ ?
छिकपिनि काय् सापमिं, न्ह्याथ्य सां व यःहस्या
प्वाथं पिहाँ वःह ।

भद्र—आ म्वागु खँ हैन का ।

सुभद्रां थःगु खँ खाना यन—सुं थःथिति
पिंथाय् ख्वा पिलुया जुइ ज्यूगु मखय् धुंकल ।
चमाजुं मनकू, मतीकू धका न्ह्याथासं वय् वय् ।

भद्रमानं फुंगे छ्योँ दिका धाल—का म्वाः
मदुगु हाला चनि । गोविन्द चां अथ्य गबलें
धा ज्वी मखु ।

सुभद्रा—म्वाल जि हे खँ धाः जुल ।
जि ला सत्य कहे हे थः छ्येँ वन्य । तताजु
भौपिनिगु लात सहयाना सां तुति ज्वना सां
दुथ्य फुथ्यं नै चवन्य । थन छिकपिं बौ
काय्पित घाघः जुइक छाय् ?

भद्रमान—खँ लहाय् दय् व गा । सुमुक
च्वेँ ।

सुमुक च्वेँ धाय् वं दीह कला सुभद्रा
मखु । वं धाल—ख्या खँ मखु । कि जितः
कहे थःछ्येँ छेँ बियादिसँ, कि काय्यात पाजुपि
थाय् छेँ बियादिसँ । चिचि नं पापा नं है
मखु । निताय् छता याना दिसँ ।

भद्रमान मर्माहत जुल । सुभद्रां थय् धाइ
धैगु वं हगसे नं खंगु मखु । स्त्रीया चरित्र
थय् तक नं जुइयः धैगु वं थौं हे चाल ।
सुभद्रायात धाल—छु धैगु ? थय् धाय्गु न धर्म
हं, न कर्म । मय्ल धर्मयागु खँ त्वःति प्यम्हस्यं
छु धाइ ? गबलें विचा यानागु दु ला ।

सुभद्रां धाल—छपु दाफे निपु खुकुरी च्वनि
मखु । लच्छि निला काय्यात पाजुपिं थाय् छु
थाकुगु छित छाय् । वया मांहल लोमनि धका
मखुला ?

भद्रमान थारा न्हू थें जुया धाल—आ थन
दहे मदय् धुंकुल सौहसित लुमंकां लोमंकां छु
जुल ? वं ला वैगु दक दाक छन्त लः लहाना
थक्य धुंकल ।

सुभद्रां अप्रतिहत जुया धाल—ताहागु
खँ म्वाल, निता खँय् छता ल्यै दिसं । हनं
धाल—स्यूला, चमाजुं न्हसुकाय्यात महीगु खँ छि
थज्योपीं हे कपटी मिजंतय्सं याना ।

भद्रमान—गय् जिं याना धैगु, छंगु खँ
जिं ला छुं नं मथू ।

“श्वी नं मखु । यल दसे च्वना खप
द्येया जुजुयात पुज्याना.....”

थुलि अपूर्ण खँ धया सुभद्रा सुसुक च्वन ।
सुभद्रां खँल्हागु यागु परिकारं थव ख्या
मखु, नी हे खः धका भद्रमानं थुल । सुभद्रां
धागुया यथार्थ अर्थ श्वीक्यत वं मिखा तिसिना
विचाः यात ।

× × × ×

बाचा फाता पुल । मिखा तिसिना निहो-
सिनं न्हो वेकेगु प्रयत्न यात, तर निहं मद्योनि ।
दथुई मौनतायागु ख्वातुगु पर्दा । इयाको च्वना
सुनानं मुखिया साहेव धका सःतुगुलिं भद्रमानं
कन्य सु धका इया खना स्वेगु न्हवः हे हानं
हस्युगु सःवल । सुभद्रां मत कयों वन ।

सर्चलाइटयागु प्रकाशे वं खन—ग्वारा
गुभाजु, ल्यु ल्यु गोविन्द ।

कोथाय् दुहाँ ववं ग्वारा गुभाजुं धाल—
छु ताल धैगु थव ? मस्तयत् चाहें अपाय हा
लैय् छु हय्गु, वनं वा वःबले ।

भद्रमानं लुखाय् दना च्वंल सुभद्रायात
खल, सुभद्रां गोविन्दयागु प्याःगु वसः हीकल ।

श्व खं सुभद्रायागु चिन्ता ज्वाला साम्य
जुल जुइ धका भद्रमानं विचाःयागु खःसा जिं
धाय् वं नारी हृदययात संगु बःछि हे मथू ।

★ प्राचीन व प्राकृतिक नेपाल ★

(चोहल—भाजु फत्तेबहादुर सिंह)

नेपालयात छगू बहचाधंगु संसार धया
ब्यूसा छुं अत्युक्ति ज्वीमखु । थुकेया विचित्रता
धया तःगु हे दु—‘काशी, काश्मीर अजव
नेपाल’ । हानं संसारया गुगुं अक्षांश (Latitude)
व देशान्तर (Longitude) या जल वायु थव

देशे मदुगु दइ मखु । मानव सभ्यताया जन्म-
स्थान पुराणं थुकियात हे माने याना तःगु दु ।
श्री जगदीश्वर महादेवं हिमालयया म्हाय् श्री
जगदम्बा पार्वतीया पाणिग्रहण याःगु खँ सुनां
मस्यू ?

थन्यागु आपालं कारणं थ्व देशयात पुण्य भूमि नं धाइ । द्रुलं द्रुः दं न्ह्यः तुं शिल्प, वस्तु व चित्र आदि कला व साहित्य दर्शन शास्त्रतयगु थन आपालं उन्नति जुया वने धुंकुगु दु । आः नं प्राचीन छोट्यै व देगः, हानं उकी च्वंगु च्वया तःगु अनेक सफुलि व खँया प्रमाण बिया हे च्वन तिनि । प्राचीन शिलापत्र व ऐतिहासिक चित्र नं थुकिया साक्षी मखु धाय् मज्यू ।

जगन्माता पार्वती व सती शिरोमणि सीता, संसारया दुःखी प्राणीतय् बद्धारया निरिति थः राजसी जीवन तृणवत् परित्याग याःम्ह भगवान् बुद्ध आदि महापुरुषपिनि जन्मस्थान नं थ्व हे देश खः । सन्सारे हिमालयया दक्के तःजाःगु च्वका नं थन हे दु । अनेक सभ्यता व संस्कृति ल्वाकज्याःगु थ्व विचित्र देशं भारत वर्षया माथे थःगु प्राचीन इतिहासया कलिक फरफर ब्वेका च्वंगु दु ।

वर्तमान भौगोलिक दृष्टि नेपाल, एसिया महाद्वीपया प्रायः दक्षिण पाखे लाः । इन्द्रया स्वर्ग थन्यागु थ्व अद्भुत देशे प्रकृति थः दक्क बल, बुद्धि फुका छाया तःगु दु । श्री स्वस्थानी (नेपाल) या छ्यैले जाज्वल्य मान वह थें हिमालय रूपी मुकुट शोभाय मान जुया च्वन । गाचो ब्वः थें सुन, तावा आदि कोसी व काली सेती त्रिशूली आदि गन्धकी हानं वागमती इत्यादि खुसित नं न्ह्याना च्वन । मर्यादा पुरुषोत्तम श्री रामचन्द्रया शाकेत—अवधपुरीयात पवित्र याःम्ह श्री सूर्यजी नं थनं हे बिज्याःगु खः । भारत वर्षयात सुजलां सुफलां शस्य श्यामला थयागु मान प्रदान याय्गु श्रेय नेपाःयात नं दु । अतः थ्व संसारया नन्दनवनयात विचित्र

माधास्य हे मगाः । थनया जन संख्या आःया ल्याखं ६५ लख दु । प्राकृतिक दृष्टीं थ्व देशया हाकः आपाः जूसानं वर्तमान राजनैतिक विभाजनं गढवाल अलमोडां पूर्व सिक्कीम भूटान तक थुकिया हाकः ६०० मील दु । नेपालया दक्षिण भाग भारतवर्ष चाःहिला च्वन । उत्तरे तिब्बतया विशाल पाहार लाः ।

नेपालया प्राकृतिक विभाग स्वतैं याय्फु । न्हापां च्वापुगुं या माः, अले वाउँगु वृक्षलता तोपुया च्वंगु हाकुगुं, अन्तिम तराइया माथं वंगु भूमि । थ्व देशे छुं मगाःगु दःसा केवल समुद्र । उकी हे थ्व देशया आपालं थें मनूतेसं समुद्र धयागु खंगु नं दइमखु । अय् जूसां दुर्लभ वस्तुया प्रायः न्ह्यात्थासं मान दु । उकी थनया मनूतय् तःधंगु विशालगु वस्तुया उपमा बीमाःसा प्रायः समुद्रयागु हे बीगु थःगु च्वापुगुं या मखु । जापान, बेलायत आदि देश समुद्रया दथ्वी लाः गुलि उगुउगु देशं समुद्र द्वारा आपालं ख्यै छेका च्वन । दुःखया खँ खः नेपालं पर्वतया पाखें छुं तःधंक प्राप्त याय् मफुनि । खला महाभारत काले पाण्डवपिनि अर्थाभाव थुगु देशे वयालि हे पूर्ति जुल धयागु उक्ति प्रसिद्ध खने दु ।

पार्वतीय देश जूगुलि नेपाले आपा जंगल दयगुला स्वाभाविक हे जुल । थाय् नं थनयागु म्ह उपजाउ धाय मज्यू । खुसिया सिथे साथे दक्कभनं जुल, ब्यासी जुल, गालेया बुं नं अत्यन्त हे भिगु खः । च्वापुगुं के २०/२१ हजार फीटयागु लेखे (Altitude) तक देवदारु (शोला थेंसि) प्रशस्त खनेदु । उकी च्वे ला च्वापुया छ्यै हे जुया वाउँगु मिखां स्वे हे मदु । ६।) हजार फीटया लेखे तक ला ततःमागु सिमा दुगु गुं प्रशस्त खनेदु । उकी मध्ये नं आपालं

थेंसिंमा दुगु जुया नेपालया जल वायु नं अत्यन्त भि ।

नेपालया रम्य देशे प्रकृति सदां प्याखं लहुया च्वंगु खनेदु । प्राकृतिक सौन्दर्यया ल्याखं च्वापुगुंया आकाशे थिया च्वंगु च्वकात संसारे प्रथमस्थानया अधिकारी धाय्माः । व च्वकाय् सूर्योदय व सूर्यास्त समयया मनोहर दृश्यं गुम्ह च्चकोटिया कलाकार मोह मजुसें च्वने फइ ! प्रकृतिया उपासक प्राय थें नेपालीत जू । थनया प्राकृतिक नन्दन बनया सुं कलाकारं दर्शन याय् मधुंकुनिसा वयागु जीवने थ्व छगू तःधंगु हे अभाव अवश्य धाय् माः ।

नेपाल छगू स्वाभाविक स्वर्ग हे धया ब्यूसां छुं अत्युक्ति ज्वी मखु । भारतया शहर शहरे युवतीपिं बांलाका च्वनि थें थन न्हि न्हि प्रकृति छाया च्वंगु खनेदु । उकीं ला देश विदेशया पर्यटकतसें थ्वया स्वाभाविक सौन्दर्यया बखान यानां याय् मफुगु ।

तराइले प्यके वन धयागु ततःधंगु जंगल प्रसस्त दु । विशाल सिर्सिया सत्तरी नेपालं भारत पिछेगु याः । थ्व बनया सिं पिछेत च्वसापासा

१०००

शुभेच्छा

(चवोद्व—श्री भूपालसिंह)

द्वलछि व ख्वी च्या सम्बत सरया अन्त जुया, द्वलछि व ख्वी गूंया,—
दरशन जुल शीःत न्हूगु दिनया उज्जल ख्वा तीजक उला क्यना ।
सुमति-सौ कया कुमति बँ ल्हाना,
उपयोगी खँया मण्डः च्वना
भेद भावया ग्वे स्वान हना
संगठन रूप जजंका कया ।

काठमहाल धका गुगुं खुसिया नामं दय्का 'द्वार' धया तल । प्रत्येक द्वारं सिं ध्यना पँ-चिना व हे खुसिं भारत छ्यगु याइ ।

अनेक प्रकारया जीव जन्तुत नं नेपाले प्रसस्त दु । नेपाल कस्तुरी ला विश्व विदित हे खः । मोहनाल म्हाय्खा आदि पंक्षीत नं अत्यन्त हे बांलाः । गैंडाया खाग ला नेपालया धाय हे मोल । किसि लायगु छगू नं थनया तःधंगु ज्या खः । थ्व प्यके बने धुँ, किसि, गैंडा इत्यादि ततःधिकःपिं पशु दुगु जुया च्वन । उकीं थुकिया आखेट याय्त इङ्गलैण्डया जुजु तक नं थन वः । नेपालया जुजुनिसें प्रजा तक नं आपायाना आखेटे रस ताः ।

न्हागु जूसां नेपालया स्वाभाविक सौन्दर्य कृत्रिमताया नँ मवःनि । उकीं प्रकृतिया उपा-सकतयूत अध्ययन याय्गु नेपाल छगू तःधंगु क्षेत्र धाय् माः । व्याकरणशास्त्रे 'इन्द्रादयोपि यस्यान्तं नययू शब्द वारिधे' धाःथें थनया प्राकृतिक दृश्य नं न्हाक स्वःसां, न्हाक माःसां अन्त थ्यंक स्वे माले फइगु मखु, मेगु छु धाय् ।

कुलाचार तःसि न्होने तया
विवेक सुविचारया ताय् हला
स्वच्छ धौ सिन्हः कपाले तिना
सुविद्या सगं लहातस फया ।
थःथःगु धर्मया मत च्याका
ईश्वरया चरण मनस तया
देश व राजभक्ति नितां फ्वना
याय्वा म्हापुजा सकलें मुना ।

पाल्पा तान्सेन

(चवोह—“पथिक”)

पाल्पातान्सेन नेपाल राज्यया पश्चिमपाखे च्वंगु छगू प्रमुख देश खः । थ्व शहर हिमाचलया कस्सं च्वंगु पाहाडया दश्वीलाक ला । थ्व देशे अन्नाजि दोछिखा ति छेँ दई । शहरे आपलं याना पक्कि छेँ दु । थनया जनसंख्या अन्नाजि १६/१७ दो दु धका धाई । थ्व देश नेपाल राज्यया पश्चिम पाखेयागु छगू मुख्यगु धुकू खः । थन अनेक प्रकारया व्यापार चले जू । पोखरा, बागलुंग व रिडी आदि आपलं आपा पहाडयापि मनुत वया थन बनेज्या वई ।

थन अड्डा ब्याकं दु । इयालखाना नं दु । पुलिस अड्डा इत्यादि नं दु । पल्टन नं न्यासःति दु । हालसाल थन रुद्रशम्शेर जंग बहादुर राणा (न्हापायाम्ह चिफ साहेब) च्वना च्वंगु दु । थन देशया हेर विचार नेपोलं खटे जुया वःपि जेनेरल आदि अफिसरतसें याई । थ्व अफिसरत च्वनेत शहर दश्वी लाक दरबार छगू नं दु । पल्टन इत्यादि दुगु जूया निंति नेपाल देशे थें थन नं बहनी तोप तइगु दस्तुर दु । हाल साल थन हाइ स्कूल छगू चाय्का तःगु दु । प्राचीन छांटं विद्या ब्वंकीगु पाठशाला छगू नं दु । जनतापिनि पब्लिक लाइब्रेरी छगू नं हाले चाय्कातःगु दु । थन च्वंपिं जनतापिन्त विद्यालय व पाठशालाया संख्या तसकं हे मगा । छकिं थन विद्याया प्रचार साप हे कम । थ्व देशे कमसेकम निगू हाई स्कूल व प्यंगू प्राइमरी स्कूल दयमाः ।

थनया मुख्य चले जूगु बजार सीतलपाटि पाखे ला । थ्व शहरया दश्वी-मध्वी ला । थन

हरबखत सलंसः मनुतय् मो मो (=भीड़) खने दु । प्रत्येक दिने पिने बनेज्या वइपिं व वनी-पिनि संख्या अन्नाजि प्यसः न्यासः ति दई । शहर चिकिचाधंसां थन लखौं दाँया व्यापार याइपिं नं दु । तक्सार पाखे आपलं याना थकःमित दु । भोमसेन्टोल, नारायणटोल व अशन्टोल पाखे लुकःमित दु । थुकी विचे विचे जिमिदारतय् छेँ नं दु ।

थन देशे आपलं चलित जूगु व्यापार चि, चिकं, कापः व बझाँ । चुरठया चलित नं उत्ति हे दु । थौं कन्हे जा नय्मखं सां चुरठ मत्व-नीपिं महु । साधारण कु कुविया नइम्हस्या महुती नं न्यागः वंगु चुरठ खनेदु । चुरठं याना गां-गां व नेपाल राज्यया थन आपालं बिदेशे वना च्वन । बसा, लुँ-वह व नैया ज्या नं थन चले जू । वैद्य व डाक्टरतय् ज्या नं खूब चले जूखा वो । सरकारी अस्पताल छगू नं दु । तर साप हे चिकीधं ।

थनयापिं जनतापित नयत उपजनि ज्वीगु थाय् केवल ‘माडी’ धयागु शहरं करीब निकेति के छगू तःधंगु फांट दु । करीब झिदँ ति न्ह्यो तकं थन सइगु अन्नद्वारा तान्सेने च्वनिपिनि प्रति पालन जूगु खः । तर आः जनतापिनि संख्या बच्छि अपो दयानं मयात ज्वी । उकिं ‘माडी’ उपजनि ज्वीगु अन्नं थन च्वंपित जीविका याय्त् मगाः । अतएव आः थन मदेश पाखे नं खूब जाकि वो । जनतापिं बढे जुया जक नय्मगाःगु मखु कि मनुतय् मने लोभ नं आपा बढे जुया वल । थथे जुगुया निंति मनुतय्सं थःगु ब्वी

सइगु वा पितमब्बूसे सुचुका नं तयफू । भारत देशे 'हाकुगु बजार' चले जूथें थन नं अन्नया व्यापारं निसैं हरेक व्यापारे 'हाकुगु बजार' (=ब्लॉक मार्केट) चले जू । पाहाडं प्यन्हु खुन्हया ले न्यासि वया छमो, छटकाया चि, बझाँ का वइपिनि संख्या थन यक्को दु । 'माडी' यागु वा आपलं याना सुचुका व्यूगुलि छकोला थन शहरे तःमकं अनिकाल मचे जूगु दु । गुगु बखते 'भूखादल' नं प्याहाँ वल हँ ।

थनयापि मनुतयत्त इलम मगा खा वो । उकिया निंति थन 'बारहमासे'या प्रचार नं मदु धाय् मज्यू । त्वनेगु व म्हिनेगुया मात्रा कम मज्जुगुलि थनयापि मनुत, हिसाबं पाहाडया हावा पानि ह्याउँ-पालु खा ज्वीमापिसां चकू-चकू ख्यापि व छुं हे तेज मदुपि हे जक आपा खने दु । उद्योग-धन्दा व छुं कल-कार्खाना मदुगु जूया निंति पूँजि मगाःपि आपलं मनुत 'लतं-फतं' थें च्वों । नखः चखःया बारे नेपाले स्वया थन छुं कम मज्जु । 'कयूता बंधः तथा जूसां नां तय्माः' धैगु उक्ति थन च्वंपि नेवातय्के नं प्रचुर दु । नय्गु व त्वनेगु व्याकं नेपाले थें चले जूसां नं ल्हाय्गु भाय् अथे मज्जु । थन च्वंपि नेवा दाजु-किजापिके नेपाल-साहित्याया बारे ज्ञान अत्यन्त हे म्ह । विशेष याना थन च्वंपि दाजु-किजापिके थःगु भाषाया ज्ञान कम । श्वयकःपिनि बिचे गुलि भाजुपिसं जा मने च्वंगु खँ हे प्रकट याय् मफु । अय्न् वय्कपिसं थुगु पाखे मिखा चाय्का सोगु मखुनि । च्वय्गु बारे जा 'नमो नारायण' तिनि ।

थन च्वंपि सकल नेपाली दाजु-किजापिनि कुल छें नेपाले दु । प्रायःयाना थन, नेपाले

यल, ख्वप, धौख्यः, थेमी व यें च्वंपि मनुत यक्को दु । अथेया कारणे नेपाल शहरे च्वनीपि दाजु-किजापिसं थनयापि दाजु-किजापित 'गामा' धका अपमान-दृष्टि मस्वसे, छगू हे कुल वंशयापि जूया निंति दृढ़ प्रेमतया भातृप्रेमं स्वयमाल । थथे जूसातिनि थन च्वंपि नेवा भाजुपिनि भाषाया उन्नतिया साथ साथे नेपाले च्वंपिलिसे सम्पर्क दया च्वनी । कुल छेंयापि लिसे सदां प्रेमभाव दया च्वनी । मखुसा वं वैत म्हमस्यू पहलं, वं वैत म्हमस्यू पहलं स्वई । थथे ज्वीका च्वनेगु साप मज्यू । हानं गामे च्वंपिसं नं शहरे च्वंपित थुपि 'नेपालीत का' 'यमित का' धका भति अप-मानपहलं स्वेगु मज्यू । यदि परस्परे थुजागु भावना झीसं तल धाःसा याकनं हे झीगु वंश क्षय जुई । खजा आःनं आपलं याना परदेशे च्वंपि नेवातय् नेवा-संस्कृति मदय् धुंकल, नेवा भाय् मसय् धुंकल । थुली अप्पो पतन छु छ्येनं हे बे च्वने मानिला ? गामे च्वंपिनि पतन ज्वीगु छु शहरे च्वंपिनि जक मखुला ? गामे च्वंपि नं झी हे दाजुकिजापि खः धका छाय् भालपा मकाय्गु ? अतएव न्हाथाय् च्वंसां नं सकलें छगू हे भाषा-भाषीपि खः धैगु मैत्री भाव तया सकललिसें छगू प्रेम तया च्वने फय् केमाः ।

नेवाभाषा (नेपालभाषा) धैगु नेपाल राज्यया छगू तद्धंगु तथा प्राच्यगु ऐतिहासिक भाषा खः । नेपालया रत्न माले माल धाःसा विना थुकिया ज्ञानं छुनं कार्य सफल मज्जु । थुकिया प्रमाण नेपालया दरवार लाइब्रेरी बिया च्वंगु दु । थुकियात खतं नय्का छ्येगु जा सुं हे दूरदर्शी व साहित्य प्रेमीया कर्तव्य मखु ।

आश्चर्यया खँ ला श्व कि पाल्पातान्सेन

यद्यपि केछि गिर्दाया शहर जूसां थन
'पाखे' व 'शहरिया' धैगु मनोभाव दु । श्व
देशया सीथे पाखे पूर्व व उत्तर दिशाय् 'मेल-
धारा' धयागु त्वा छगू दु । थन च्वंपि गुलि नेवा
दाजु-किजापि थःत थमं 'नेवा' धाय् मछापि
नं दु हँ । श्व दाजु-किजापिसं थःगु भाषं खँ
मल्हा हे । यदि थुजागु हे मनोभाव तान्सेने
च्वंपि दाजुकिजापिसं तथा यंकल धाःसा हानं
५/६ दँया भित्रे हे सकलें गुँ-नेवा जुई ।
थुजागु हे मनोभाव दुपि दाजु-किजापि शहरया
फुसपाखे चुतुर्भाज्या त्वाले नं भति दु थें च्वों ।

तान्सेन शहर बांला । सङ्के सकबनं
लोहंतं सियातःगु दु । हावा पानि नं भीं ।
साग-पात आदि नं बखत अनुसार यक्को दु ।
थन शहरे कलहिति नं दु । शहरे मनू बढे
जुगुलि, तःतःधं धाःपिसं व धेबाया चुम्बक

दुपिसं थःथःगु छें हिति यंकुगु जूया निति
मेपित व यात्रीतयत हितिया लः मगा ख्वा वो ।
कलहिति तःसांनिसें थुकिया वन्नति व सुधार
उत्तरोत्तर मजुगुया कारणे थन देशे लखं भति
कष्ट खने दु ।

मन्दिर आदि द्यगः नं थन मात्राछि दु ।
शहरं निक्केति तापाक पालपा धयागु गांमे भैरवया
मन्दिर छगू दु । थन सलंसःया संख्याय्
अशरण पशुतय् बलि-पूजा चले जू । शहर दुने
प्रख्यातगु द्येगः—भगवति द्येगः, नारायण द्येगः ।
तकसारत्वाले व भीमसेनत्वाले भगवान्या
चीभा नं दु ।

तान्सेन वनेत नेपालं जूसा पोखरा जुका
वनेमाः । मदेशं जूसा नौतनवा (O. T. Ry.)
स्टेशन जुका वनेमा । नेपाल शहरं तान्सेनयात
७२ क्वेति दे ।

न्हूगु वर्ष

(चवोह—माधवलाल कर्माचार्य)

न्हूगु वर्ष वल !

जग-जीवन आ जि न्ह्याकेगु धाधां वोगु जुल
वर्ष न्हूगु वल !

न्हूह्म सुर्घो ल्वीगु जुल, स्वाँफ्व न्हू न्हू हँगु जुल,
न्हूपि मन्हूत न्हूगु विचारं जीवन न्होकि जुल,
वर्ष न्हूगु जुल !

न्हूगु इच्छा व्वीगु जुल, न्हूकथं मनूत ज्वीगु जुल,
दुःख दैन्य पुलांगु भ्वाथः लँ श्व जगतं वां छँगुजुल,
वर्ष न्हूगु वल ।

चिकुला नं स्वो तत्पर न्हूगु चिल्ला हय्त थन,
जर्जर सिमा पुलांगु थासे न्हूगु हँह्म जुल,

वर्ष न्हूगु वल !

मनूया थौतकया इतिहास सकसिन लुमनि जुल,
सुखया लँ नं मनूया तुति सासां न्ह्याकी जुल ।

वर्ष न्हूगु वल ।

स्वर्ग हे ज्वीला श्व जग बेर मदु फुक दुःख व्वना,
दक मनूत जीवन यःपि सुखं म्वाय्गु धाःपि जुल,

वर्ष न्हूगु वल !

ख्युंसां छु थौं बहनी जुया मैचां पाल्चा च्याकी,
मचा किजा पुज्या मोँपि-ततापि ! जीवन भिकि

वर्ष न्हूगु वल !

जुव,

[१०६६ म्हपूजा, नेपाल]

लंका

(चोह—श्रो न्हुच्छें बहादुर बज्जाचार्य)

लंका छगू तद्धंगु द्वीप खः । श्व भारतया दक्षिणपाखे ला । अंयागु आकार वो । मइशोर देशया सिनं श्व भचा जक चीधं । श्वया वर्ग-मील जम्मा २५,००० दु । कोलम्बो थनया राजधानी खः । थन मध्य-भूमिपाखे विशेषयाना पहाड़ आपा । श्व मध्य-भाग अन्नाजि ५,००० फीट च्वे ला । उत्तर पाखेया आपलं जग्गा मरुभूमि । पश्चिम सम भूमि विशेष बांला, उपजनि दु ।

लंका भूमध्य-रेखा सत्तिक लागुलि थन सदा कालं तानो । ताला, चिकुला धैगु महु । चा व न्हि उस्त मपा अर्थात् आपलं ताहा चीहा मजू । थन बरोबर हे वा वया च्वनिगु । उकें थन सिमात सदां वाउँसे च्वो । मध्य भागे नुअरणलिय धैगु गामे सोप हे चिकु । श्व थाय् कोलम्बो लगभग १२५ माइल तापा । समुद्रं ६,००० फीट च्वेला । श्व गां छगू बाहेक मेमे थाय् विशेष तानो, तर समुद्रया फय् बराबर वया च्वनिगुलि अपाय्स्कं तानो मजू ।

थनया मुख्य मुख्य उब्जनि नैक्या, रबर, च्या, काफि दालचिनो इत्यादि खः । नैक्या मा आपालं समुद्रया सिथे सम भूमि व रबर, च्या मा जक मध्य भूमिपाखे आपा ।

थन जन संख्य जम्मा ६०,६१,३३६ दु । थुलि मध्ये करीब ३६ लाख बौद्ध मार्गी सिंहल जातिपिं दे । बुद्ध धर्म सिंहलतय् साप श्रद्धा दु । श्व बुद्धधर्म थन देवानमां पियतिस्स धैह जुजुया पाले अशोकया पुत्र महिन्द्र महास्थविर प्रचार यागु

महेन्द्र महास्थविर

खः । तदर्थ थनयापिके भारतया उपरे कृतज्ञता भाव खने दु । अनुराधपुर, क्यान्दि, पोल-न्नरुव, क्यालनिय थनया प्रख्यातगु बौद्धतीर्थ स्थान खः । गन कि पुलां पुलांगु विहार मन्दिर

आतक नं खने दु । क्यान्दि धैगु थासे दलदा मालिगाव धैगु मन्दिरे भगवान्यागु दन्त धातु तथा तःगु दु । श्व दन्त धातु दच्छी छक्रः प्रदर्शन जू । अनुराधपुरे संघमित्तं हया बिज्यागु बोधि-वृक्ष थौतक नं दनि ।

१५०५ सने पोर्चगिजतय्सं लंकाय् आक्रमण यात । अबलेनिसें इमिगु राज्य जुल । अनं लिपा डच व डचयां लिपा लंका, इंग्लिस-तय्गु लहानी लावन । १८०२ साले निसें ब्रिटिश राज्य प्रबल जुल । गबलेनिसें ब्रिटिश राज्य प्रबल जुल, अबलेनिसें कृश्चियन धर्मया नं प्रचार जुल । लंका छगुलि अंग्रेजतय्सं हे तोपुल । सिंहलया जातित्व हे मदय्क्यगु प्रयत्न जुल । लंका वासीतय्त अनेक दुःख बिल । श्व दुःख सहाय्य मफ्या ब्रिटिश राज्ययात दवे याय्या निम्ति, थःपिनिगु जातित्व व स्वतन्त्रताया निम्ति ततःधंपिं विद्वानजनं ज्यान हे नं पाना वन । युनाइटेड नेशनल पार्टी व सम समाज दल (Socialist Party) इत्यादि स्थापना यात । थौं श्व हे सभाद्वारा स्वतन्त्रता प्राप्त नं यात ।

थौं कन्हे थन पार्लिमेन्ट द्वारा राजकाज चले जुया च्वन । वर्तमान प्राइमिनिष्टर मिष्टर डी० एस० सेनानायक न्हापाया छह कृषक खः । थन प्राइमिनिष्टर ज्वीगु न जाति, न गोत्रं, न पुर्खापिनिगु हिसाब वनी । “कम्मेन वसलो होति, कम्मेन होती ब्राह्मणो” धार्थे ज्यां हे जुजु जुइगु सिवाय बौद्ध जुजु जुल धाय् वं काय् नं अथे हे ज्वी धैगु मदु । थनयागु शासन बांला । दु खिया उपरे साप दया दु । थन समानता (Equality) भ्रातृत्व (Brotherhood) व स्वातन्त्र्य (Liberty) दु । थौकन्हे थन तमाम स्कूल, कलेज विश्वविद्यालये विना ध्यबां आखः ब्वने दु । शिक्षाया निम्ति

जक करीब २०,००,००,००० (बिस करोड़) वार्षिक खर्च याना तःगु दु ।

मचा प्यदं दसेनिसें विद्यालये छेगु चलन । दच्छि तक आखः ग्वः छुं नं स्यनी मखु । केवल द्वितेगु थें याना द्वितेगु पदार्थ द्वारा मचातय्त शिक्षा बी । न्यादंनिसें आखः ग्वो हसीके बी । च्यादंनिसें समाज (Civics) शास्त्र ब्वंका युनेगु थनया प्रचलितगु हे चलन । उकीं थनयापि १६ ढँ दैबले हे समाज शास्त्रे चतुर ज्वी धुंके । स्कूले हप्ताय् छको सभा ज्वीगु, विद्यार्थितय्सं पालंपा भाषण बीकीगु, गबलें गबलें वाद-विवाद (Debate) नं ज्वीगु । विद्यायागु रुचि थनयापिके साप दु । गुलिखे मचात न्हिच्छिया चिया छगू कप जक त्वना जूसां स्कूले विद्या ब्वो वना च्वनी । थन मिजं मस्त व मिसा मस्त छगू हे स्कूले ब्वंकीगु (Co-Education) नं चलन दु । छात्र जीवन भर कवाज नं द्वितेमाः ।

भिक्षुपिनि ब्वनेत जक छगू अलग हे विद्यालयत दु, गुकेयात सिंहल भाषां परिवेण धाइ । थन विशेष याना पालि व संस्कृतयागु हे शिक्षा बी, तर थौं कन्हे अंग्रेजी नं ब्वनेगु दत । थौंकन्हे विद्योदय व विद्यालंकार परिवेण प्रख्यात जुयाच्वन ।

भिक्षुपिं च्वनेगु बिहारयात इमि भाषां पान्सल धाइ । थन साप ततःधंगु पान्सलत दु । पुन्ही पत्तिकं थन अष्टशील काइगु, अष्टशील काइबले पुनीगु वसः अलग दु । अष्टशीले च्वत्तले तुयूगु वस्त्रं पुना उकीया योने नेपाले वैद्य गुभाजुतय्सं न्ये थें ब्येथाकथं गाचा छवला चां न्ये । वैशाख पूर्णिमा खुनु ला न्हाथाय् सोसां तैसे यचुसे च्वोपिं जक खने दयाच्वनी ।

थनयापिनि स्वभाव साप बांला । अतिथि
सत्कार याय्गुली विशेष तत्पर । थःस्वया थकालि
पित्त ग्वा ग्वे बिया अन्याइगु चलन थन नं दु ।
ततः धंगुदिने ग्वा ग्वे ज्वना वना पृजनीयपिन्त
वन्दना या वनी ।

थन थःथितिपि नं विवाह याग् ज्यू ।

फयां फच्छि पाजुया ह्याया हे विवाह याई ।
सिंहल भाषां नं पाजुयात मामा हे धाइ । थन
थिति विधि आपा मदु । सीसां वू सां केवल
भिक्षु संघयात दान बीगु जक दु । वःसू,
जंकु, गुठी मदु ।

धम्मपदया विषये

(चवोह—श्री धर्मरत्न 'यमि')

हे जाति बन्धु ! छिमिसं मन खान ह्केका
या पाठ धम्मपद "सारगु" धैगु श्वीका
सीका कया ति थुकिया पद माछि माछि
त्वंकै श्वया पदं पदं शुभ शान्तिया ति ॥१॥

बांलाक अर्थ थुकिया मथुयाव चवोंसा
सन्मान्य भिक्षुपिनि लिक्क वनालि न्योंसा
श्वी अर्थ अःपुक मनं बल्य भिह्म पासां
थें बी सहाय विपदे, अति याइ खासां ॥२॥

संसारया सकल सभ्य मनुष्य तय्सं
"तद्धंगु खः थुगु सफू, न्यन्य मागु झीसं
भापा सुथे छपु सिलः जक सां ब्वना च्वें"
धास्यें लि छाय् च्वन्यगु श्वैत मव्वोंस्य झीसं ॥३॥

पासा, श्व स्वर्ग वन्य मापिनि मार्ग धैगु
खः बुद्धिमान् जनपिसं थुलि झीत धागु,
हे ज्ञाति बन्धु, छिमिसं मन खान ह्केका
या पाठ धम्मपद 'सारगु' धैगु सीका ॥४॥

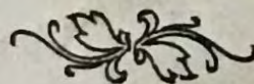
मानव जीवन

(चवोह—श्री आशाराम शाक्य)

रवि वइ तम वनि दिन नं शुभ जुइ,
शुरु जुइ दैनिक जीवन नं,
नव आशाया अंकुर नं वइ,
जीवन गतिया चक्र जुया ।

मानव हृदये उद्भव नं जुइ
नाना अनुभव न्हूगु जुया,
सुख ला दुख ला परिचय मदया
ग्याना ज्वी मन मानवया ।

तर जब वइ उगु सन्ध्याकाई
मनुखं याइ नव अनुभव
खनी अले तिनि चाचा ह्यूगु
जीवन रथया फुक घःचा ।

चवत्तापाता

१०००

प्रज्ञापारमिता

(अनुवादक—भिक्षु अमृतानन्द)

शारद्वतिपुत्र, न्यागू चक्षु शोधन व
प्रतिलाभ यायगु इच्छा दुम्ह बोधिसत्त्व महासत्त्व
खुगू पारमिताय् नियुक्त ज्वीमाः । छायाः सा
शारद्वतिपुत्र ! खुगू पारमिताय् व्याकं कुशल
धर्म अन्तर्गत जुयाच्वन । फुक श्रावक धर्म अन्तर्गत
जुया च्वन । फुक प्रत्येक बुद्ध-धर्म अन्तर्गत जुया
च्वन । शारद्वतिपुत्र ! सुं गुम्हस्यां सम्यग्रूपं
'सर्वकुशल धर्म संप्रह' धका धाल धाःसा श्व हे
प्रज्ञापारमितायात धाई । श्व छायाः सा—शार-
द्वतिपुत्र ! जनयत्री प्रज्ञापारमिता श्व न्यागू चक्षुया ।
बोधीसत्त्वपिं श्व न्यागू चक्षुस सुशिक्षित जुयाः
सम्यग्सम्बोधियात साक्षात्कार याता काई ।
शारद्वतिपुत्र ! श्व प्रज्ञापारमिता पूर्ण याता
बोधिसत्त्व महासत्त्वं अभिज्ञा पारमिता प्रतिलाभ
याई । वं अनेक प्रकारया ऋद्धियात थःथःमं
तुं अनुभव याई । श्व हे पृथ्वीयात कम्प याई ।
छम्ह जुया नं आपलं जुई । आपलं जुया नं छम्ह
जुई । खने दय्क नं जुई । खने मदय्क नं
जुई । अंगलं उखे, पःखालं उखे, पर्वतं उखे
स्मेतं असंज्ञी कायद्वारा वनी । व गथे धाःसा—
आकाशे ब्वया वनी, लखे डुवे जुया वनी ।

हानं श्वं महापथिधिस महान मिया ज्वाला
थे च्वंक मि च्याकी । महान् शक्ति दुपिं, महान्
ऋद्धि दुपिं, महान् आनुभाव दुपिं सूर्य चन्द्रयात
नं ल्हातं परामर्श याई । ब्रह्मलोकयात थःगु
शरीरं वशे तई । वं चेतना हे नं उत्पन्न
याइ मखु । ऋद्धि वा ऋद्धि अभिनिहार द्वारा
वं सर्वज्ञत यागु स्मरण याई । थुगु प्रकारं
शारद्वतिपुत्र ! बोधिसत्त्व महासत्त्वं प्रज्ञापारमिता

यात पूर्ण यायां ऋद्धिविध साक्षात्कार अभिज्ञा
ज्ञानयात प्राप्त याई । वं मनुष्यपिनि स्वया श्रेष्ठगु,
विशुद्धगु दिव्यश्रोतं शब्द ताई—देवपिनि नं
मनुष्यापिनि नं । न वं उगु दिव्यश्रोतद्वारा
'जिं शब्द ताया' धका अभिमान याई । छाया
धाःसा—व श्रोत नं शब्द नं दुगु मखु, स्वभाव
शून्यताया कारणं स्वभाव धर्म अनुत्पन्नगु जूया
निर्ति । वं चेतना मात्र नं उत्पन्न याइ मखु;
दिव्यश्रोत द्वारा केवल सर्वज्ञता छगु जक
स्मरण (=मनस्कार) याई ।

*थुगु प्रकारं शारद्वतिपुत्र ! बोधिसत्त्व
महासत्त्वं प्रज्ञापारमितायात पूर्ण यायां पर सत्त्व-
पिनि चित्तयात थःगु चित्तं यथार्थ थे सीका
काई । व चित्त स-रागगु जूसा स-रागगु धका
सीका काई । अ-रागगु जूसा अ-रागगु धका
सीका काई । दोष सहितगु चित्तयात दोष
सहितगु चित्त धका यथार्थ थे सीका काई । दोष
मदुगु चित्तयात दोष मदुगु चित्त धका सीका काई ।
मोह सहितगु चित्तयात मोह सहितगु चित्त धका
यथार्थ थे सीका काई । मोह रहितगु चित्तयात
मोह रहितगु चित्त धका सीका काई । तृष्णा
सहितगु चित्तयात तृष्णा सहितगु चित्त धका
यथार्थ थे सीका काई । तृष्णा रहितगु
चित्तयात तृष्णा रहितगु चित्त धका सीका काई ।
उपादान सहितगु चित्तयात उपादान सहितगु चित्त
धका यथार्थ थे सीका काई । उपादान रहितगु
चित्तयात उपादान रहितगु चित्त धका सीका
काई । विक्षिप्तगु चित्तयात विक्षिप्तगु चित्त धका

*श्व हे सूत्र म. उ. कायगता सुत्ते नं दु ।

यथार्थं धेँ सीका काई । विक्षिप्त मजूगु चित्तयात
 विक्षिप्त मजूगु चित्त धका सीका काई । चिकि
 धंगु चित्तयात चिकि धंगु चित्त धका सीका
 काई । तद्धंगु चित्तयात तद्धंगु चित्त धका
 सीका काई । अप्रमाणगु चित्तयात अप्रमाणगु
 चित्त धका सीका काई । प्रमाणगु चित्तयात प्रमाणगु
 चित्त धका सीका काई । समाहितगु चित्तयात
 समाहितगु चित्त धका सीका काई । असमाहितगु
 चित्तयात असमाहितगु चित्त धका सीका काई ।
 शान्तगु चित्तयात शान्तगु चित्त धका सीका
 काई । अशान्तगु चित्तयात अशान्तगु चित्त
 धका सीका काई । आश्रव सहितगु चित्तयात
 आश्रव सहितगु चित्त धका सीका काई ।
 अनाश्रवगु चित्त अनाश्रवगु चित्त धका सीका
 काई । बन्धन सहितगु चित्तयात बन्धन सहितगु
 चित्त धका सीका काई । बन्धन रहितगु चित्त
 यात बन्धन रहितगु चित्त धका सीका काई ।
 अन्त (=उत्तर) दुगु चित्तयात अन्त दुगु चित्त
 धका सीका काई । अनुत्तरगु चित्तयात अनुत्तरगु
 चित्त धका सीका काई । थुजागु प्रकारं परचित्त
 सीका काइगु ज्ञान द्वारा नं अभिमान याई मखु ।
 छाया धाःसा—व चित्त, चित्त मखु, अचिन्तनत्वया

कारणं जूया निति । वं न जिं थव सीका धैगु
 अभिमान याई । छाया धाःसा—व चित्त दइगु
 मखु गुकिं अभिमान, ममता याई । हानं थव
 व्याक स्वभाव शून्यता खः । स्वभाव शान्तता
 खः । स्वभाव उत्पन्न मज्जीगु खः । अतएव
 वं व चित्त सीकेगु चेतना मात्र नं उत्पन्न याई
 मखु । केवल सर्वज्ञताया मनस्कार याई । थुगु
 प्रकारं शारद्वतिपुत्र ! बोधिसत्त्व महासत्त्वपिसं
 प्रज्ञापारमितायात पूर्ण यायां सर्वसत्त्व चित्त
 चरित्र (=सकल सत्त्वप्राणीपिनि चित्तया चरित्र)
 साक्षात् कृया अभिज्ञा ज्ञानयात (=स्वयं सीका
 कायगु ज्ञानयात) अवबोध यांना काई । वं
 अनेकविध पूर्व जन्मयागु अनुस्मृति, साक्षात्कृया
 अभिज्ञा ज्ञानयात न्होने हई । छगू चित्तयात नं
 अनुस्मरण याई । सच्छिगू चित्तयात नं अनुस्मरण
 याई । छन्हु नं अनुस्मरण याई । सच्छिन्हु नं
 अनुस्मरण याई । लच्छि नं अनुस्मरण याई ।
 सच्छिद्धं नं अनुस्मरण याई । छगू कल्प नं
 अनुस्मरण याई । अनेक कल्पसत तक नं
 अनुस्मरण याई । दोलं दो कल्प तक नं अनुस्मरण
 याई । लखं लख कल्प तक नं अनुस्मरण याई ।
 कोटान कोटि कल्प तक नं अनुस्मरण याई ।

मां

(चोह—श्रीमती मोतीलक्ष्मी)

ज्वीत ला स्त्रीपिं सकलें हे मां ज्वी
 फुपिं खः, तर निंपिं सन्तान व्वीक्यगु मांया
 गुण विशेषताय च्वनाः च्वन । उकीं धयातःगु
 नं दु—“हा भिसा धका हः भिनि ।” हानं

थय्य नं धायगु चाला दु—“मांबौ भिनां छु
 याय थव मांबौया सँ छपु हे मखः ।” ख जा
 खः भिन्न भिन्न व्यक्तिया भिन्न भिन्न संस्कार
 जूगुलिं मांबौ भिसा नं मचात मभिन्य यो,

हानं मांबौ मभिसां मचात भिन्य नं यो ।
 तथापि मचाया न्हापायागु संस्कार न्हागु हे
 जूसां आःयागु संस्कारे मांयागु प्रभाव आपालं
 लाः वन्य फु । कारण मचा प्वाथे च्वनिबले
 मांयागु व मचायागु चित्त गाक्क हे सत्तीगु जू-
 गुलि मां मचाया परस्पर वं वयागु चित्त वं
 वयागु चित्त साला कायगु शक्ति दु । उगु
 समये यदि मां मचा निम्हे छम्हस्यागु चित्त
 मभिन धाःसा मभिम्हस्यागु चित्तं भिम्हस्यागु नं
 साला काय अःपु । तर उकी उपाय केवल
 मां ज्वीम्हस्याके जक दुगु जुयाः च्वन । मां
 ज्वीम्हस्यां अत्यन्त स्मृति तयाः मभिगु चित्त
 वःसां तोताः तो छ्याः भिगु चित्तं भिगु
 ज्या यानाः च्वन धाःसा व हे भिगु चित्तयागु
 संस्कार मचायागु चित्ते नं च्वं वनि । व हे
 चित्तबलयागु शक्ति अनुसार मचायागु चित्त नं
 भिनिगु सम्भव दु ।

यदि झीसं बिचाः यानाः स्वत धाःसा
 गर्भवती स्त्रीपिनिगु चित्तया प्रवाह यक हे
 पाःगु खनि । छम्ह हे मिसाया नं मचाम्ह
 पत्ति छगू हे चित्तवृत्ति मजू छम्हस्या पाले
 भिगु इच्छा जूसा मेम्हस्या पाले मभिगु । उकीं
 प्वाथय च्वंम्ह मचायागु प्रभाव नं अवश्य मांयाके
 खन्य दः वः । न्हापा अजातशत्रु प्वाथय दुबले
 मांम्हस्या थः भाःतयागु हि त्वन्य माःसे वल
 हँ । व गपायच्चः आश्चर्यगु इच्छा ! अयनं
 उम्ह उदार चित्तम्ह बिम्बसार जुजुं गर्भिनीयागु
 इच्छा पूर्णयाय माः धका थःगु हि बिल हँ ।
 तर प्वाथंनिस्यं हे बौयागु हि म्हःम्ह जुल नं
 दुष्ट देवदत्तं 'छ याकनं हे बौयात स्यानाः जुजु
 जु' धका गुलिखे स्यायगु उपाय कन नं 'बौयात
 स्याय मत्थो' धयाः च्वन तिनि । लिपा व
 देवदत्तं अनेनेगु कुशिक्षा व्युब्धुं बौयात स्याकां

तोतल, तर लिपा हानं वं माक पश्चताप कयाः
 हे च्वन तिनि । उकीं वयात नं वया मां
 पण्डिता वैदेही देवीयागु प्रभाव अवश्य लाःगु
 दु धयागु सीदु । परन्तु महामायादेवीया गर्भ-
 इच्छा बांलाक हे पाः । वसपोलया ला सिद्धार्थ-
 कुमार गर्भे च्वन्यव हे मेमेगु मभिगु चिन्तना
 ज्वीगु ला गन स्वाभाविक पुरुषयाके राग चित्त
 हे नं उत्पत्ति मजुल हँ । उकीं प्वाथय च्वनिबले
 मचा व मांयागु चित्ते थुलित धनिष्ट सम्बन्ध
 दु धयागु सीदु ।

बोधिसत्त्व तुषिताभुवनं काहाँ विज्यायत
 कुल आदि ल्यल्यं मां ज्वीम्हस्यागु शीलादि गुणया
 विषये थथ्य विचार यानाः विज्यात—'बुद्धया
 मां ज्वीम्ह चञ्चल म्ह ज्वी मखु । न्हापा न्हापा
 असंख्य कल्पनिस्यं दानादि पारमिता पूर्ण यानाः
 वःम्ह नं ज्वीमाः, हानं जन्मं निस्यं हे अखण्ड
 पश्चशील पालना यानाः च्वंम्ह नं ज्वीमाः उकीं
 आः जि सुयागु कोखे जन्म काः वन्य' ।
 लिपा वसपोलं उक्त गुण व्याक्कं महा माया-
 देवीयाके खंकाः विज्यात । यदि मांयागु संबन्ध
 मचायाके मदइगु जूसा छाय थथ्य वसपोलं शील
 गुण सम्पन्नम्ह मां ल्यइ । थुकीं नं प्रत्यक्ष हे
 सीदत मांयागु प्रभाव मचायात अवश्य ला वं खनी ।

उकीं वसपोल गौतमया मां जुयाः
 विज्याम्ह महामायादेवी धन्य ! गुम्हस्यात बोधि-
 सत्त्वं लोके न्यंकभनं मामां थः मां ज्वीत
 लोम्ह धका ल्वीकाः विज्यात । धन्य स्त्री
 जीवन ! गुगु जीवनं त्रिभुवनया शास्ता बुद्धं माता
 धायकाः वन । धन्य झीपिं सकलें नं गुम्हस्यां
 बुद्धिम्ह लोकनाथया शासन काले जन्म जुयाः
 च्वन । उकीं झीसं मायागु गुण खंक्य माल,
 धात्थेंयाम्ह मां ज्वी सयक्य माल । अले तिनि
 मांजुयागु नं मचा जुयागु नं सार्थक ज्वी ।

नेपाल देशे बौद्ध कृत्य

जुजु नाप जूगु सलाह छगू*

(लेखक—नारद महास्थविर, अनु० भिक्षु अनिरुद्ध)

वैशाख उत्सव सिधय सोथ हे ल्याहाँ
वयगु विचार याना च्वनागु खः तर श्रद्धावन्त
दातापिसं पुनः पुनः आग्रह याःगुलि मेगु नं लच्छि
अपो अन च्वना ।

जुल । बुद्धशासन वृद्धि याय्त व मेगु ज्या भच्चा
याय्त समय प्राप्त जुल । 'आनन्द पुस्तकालय'
धैगु नामं धर्म शास्त्रीय सफूत तयगु गृहया मंगल
सिला नं खन ।

श्री ३ महाराज मोहन शम्शेर जंग बहादुर राणा

“न्हागुं भिनेत हे ज्वीगु खः” धया थें
अन च्वनेगु समय ताःहाक यानागुलिं भिगु हे
कार्य आपलं सिद्ध जुल ।

नेपाले थ्यंकः वःपि ततःधंपि आगन्तुक
(=पाहाँ) तय न्हापालाक जुजुपि नापला वनेगु
अनया छगू चलन थें जुया च्वन । थुगुसी जिपि

बौद्धतय्त धर्मश्रवण वृद्धि याय्त व निर्मल
शुद्ध बुद्ध धर्म प्रचार याय्त अवकाश प्राप्त

अथ लेख गत वैशाख मासे लंका द्वीपं नेपाले
विज्याम्ह नारद महास्थविरं थः नेपाल लंका वने
थुंका अनया सुप्रसिद्धगु “सिलु मिण” धयागु साप्ताहिक
अनुवाद खः—सम्पादक

नेपाले वनेमाःगु पुद्गलिक व शासनिक ज्याया
निर्ति जुल । न्हापो वंनावले थें जुजु नाप ला
मवँतो । ए जूसां तबि वैशाख उत्सवयां लिपा
जुजु नाप ला वँने माःगु ज्या परे जुया वल ।
उकीं झीत तःधंगु हे लाभ जुल ।

न्हूम्ह जुजुया आयु ६० दँ तिदय धुंकल ।
वसपोल धर्मात्मा, ज्ञानवान्, दूरदर्शी व छम्ह
उत्तमम्ह व्यक्ति खः । वसपोलं प्रजापित छगू
स्थिरगु सेवा याय्गु मती लवीका च्वंगु दु ।
हानं वसपोल, हिन्दू-बौद्ध सम्बन्धयात बल्लोकेगुली
व देशपालन याय्गु क्रियास तप्यंगु धर्मानुशासन
याय्गुली बल बीम्ह खः ।

जिपि नाप कुशल वार्ता खँ ल्हाय धुनेवं
नेपाली भिक्षुपित छुं हे कष्ट मज्जीक नेपाले
वयगु अनुमति व्यूगु बारे जुजुयात प्रशंसा स्तुति
याना ।

हिन्दू-बौद्ध सम्बन्ध

हिन्दू-बौद्ध व लंका-नेपाल निगू राष्ट्रया
बिचे सांस्कृतिक सम्बन्धया बारे बिचा याना
स्वयनु । पर्येषणाभिलाषि लांकिकतय्त सकल
प्रकारं सहायता तथा अनुमति बी धका जुजुं
प्रकाश यात । निगू देशया मित्रता तयगु इच्छा
महाराजं खुशीसाथ याना बिज्यात ।

जुजुया उदारता खना मुस्लिम् “भोपाल”
देशे व हिन्दू “बिहार” प्रदेशे थें तुं बुद्ध-जन्म
भूमि नेपाले नं बुद्ध जयन्ती वैशाख पुन्ही खुनु
सार्वजनिक छुट्टि छगू अत्यन्त आवश्यक जुया
च्वन धैगु प्रस्ताव पेश याना ।

उगु विषये विचार याना स्वे धक्का महा-
राजं हुकुम जुल ।

हिन्दू शिष्यपित हिन्दू धर्मया शिक्षा माः
थें बौद्ध शिष्यपित नं बौद्ध धर्मया शिक्षा,

थाय् थासे बौद्धविद्यालय खोले याका बीगु
आवश्यक जुया च्वन धका निगूगु प्रस्ताव न्होने
तया । थ्व नं जुजुया छगू अत्यन्त विचारनीय
विषय जुल ।

अन छगू हे विद्यालये बुद्धधर्मया शिक्षा
बीगु चलन मदु । उकिया निर्मित शिष्यपिति
धर्म-ज्ञान अपायस्तं शन्तोष जनक ज्वीक
स्वीकें मदु धका थन प्रकाशित याय योग्य जुया
च्वन ।

अन्तस जि जुजुयात बुद्ध-जन्म-भूमिस
बुद्ध धर्म रक्षा याना तय फय्के माः धका
निवेदन याना । छुं दँ न्हापा विद्वान्म्ह अंग्रेज
छम्हस्यां, उगु अवस्थाय् नेपाले बौद्ध-धर्म यागु
दौर्बल्य स्वया—खना—“हानं छुं वर्ष लिपा नेपाले
बुद्ध धर्म सम्पूर्ण हे लोप जुया वनी” धका
च्वया थकुगु कारण नं लुमंका बिया । न्हूम्ह
जुजु नापलाय् धुंकाली, नापला वंनाम्ह वसपोलया
हे किजा बबर शम्शेर व मेमेपि ततःधंपि अफ-
सरपि नं जुजुं थें हे “बुद्धधर्म बुद्ध-जन्म-
भूमि विनाश याना मछुसे बांलाक रक्षा याना
तये” धका प्रतिज्ञा याःगु दु ।

त्रिरत्नानु भावं जुजु निरोगी व दीर्घायु
ज्वीमा धका आशिर्वाद बियागु वखते वसपोलया
करुणा पूर्णगु शब्द—“लांकिकतय्त जि, शुभ-
मंगल आशिर्वाद याना हःगु दु धका न्यंका
बिज्याहुँ । इमिगु जि शान्ति सुख नं प्रार्थना
याना । छलपोल थन थ्यंक दुःख कष्ट सहयाना
बिज्यागु बारे जि कृतार्थ जुया । लिपा हानं
छको दर्शन याय् दय्मा धैगु इच्छा याना”
धका आज्ञा जुल ।

अभिनन्दन सभा

जुजु नापलाना छगू सप्ताह ति लिपा

अभिनन्दन सभा छगू जुल । नेपाया इति-
हासस थर्थिजागु सभा छगू जूगु थ्व हे दके
न्हाप्पायागु सभा खः धाःगु जि न्यना । सभाया
मूलासन जुजुया प्राइवेट सेक्रेटरी सुब्बा दीपराज
महोदयं ग्रहण याना दिल । झिदोलं मयाक हिन्दू-
बौद्ध जनतापिसं सभा झः झः धाय् कल ।

सभायागु कार्य आरम्भ याय् त न्हाप्पां
महाराज या तःधिकम्ह पुत्ररत्न विदेशीय मन्त्री
जिमित छ्या हःगु मंगल समाचार मूलासने दीम्ह
महोदयं व्वना दिल । वैशाख पुन्ही खुनु सकल
बौद्धपित थनं लिपा विदा बीगु इच्छा जुजुं यास्य
आज्ञा नं बिया बिज्यागु दु धका वचन प्रकाश
याय् मात्रं सकल मचा ल्योयम्ह बुढा जनतापिनि
हृदय खुशि व प्रीति गद-गद जुया महा नाद
यासे सभा हे थ्वक्क लापा थात । मैत्री युक्तगु
थुगु शुभ समाचार जिमिगु नेपाल गमनया छगू
तःधंगु प्रतिफल धका भालपे ।

सन्तोषं परिपूर्ण जुया तःधंगु घोषणा प्याहाँ
वया च्वंगु सभाया जनतापित शान्त यास्य
सभापति महोदयं अत्यन्त व्यक्तरूपं व्याख्यान
बिया दिल । महाचार्य रामप्रसादजुं अभिनन्दन
पत्र व्वना जित दोहल पाव बिल । अंग्रेजी
भाषां च्वयातःगु व अभिनन्दन पत्रे नेपाल बौद्ध
उपासिका छम्हस्यां दयकुगु पालि गाथा (=श्लोक)
निपु दकले च्वे तयातल । अभिनन्दन पत्रया
अन्तस निम्न श्लोक दुः—

“सर्वे भवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामया ।
सर्वे भद्रानि पश्यन्तु मा कश्चित् दुःख भाज्जन ॥”

अभिनन्दन पत्र दोहलपे धुंस्थेली जि उत्तर
व्याख्यान छगू याना । वय्कपि पुण्यवान् पिनि
हृदयंगम प्रशंसायात स्तुति यास्य जुजु पाखें व
बौद्ध जनतापिनि पाखें जितः प्राप्त जूगु गौरव
व आदरयात कृतज्ञता प्रकाशित याना वय्क

पिनिगु कारुणिक सत्कारया निति नेपाल सम्बन्ध
विषये व बौद्ध हिन्दू धर्म निगूली जुया च्वंगु
समानता व असमानताया विषये नं निगू प्यंगु
कारण क्यना । धर्म धका जक कत्ताक ज्वना
च्वनेगु सिबे आदर्श जीविका याय्खु उत्तम धका
धया ।

बियागु उपदेश—

नेपाल देश बुद्ध भगवान् या जन्मभूमि
सत्य खःसां वसपोलया सर्वज्ञ अस्थि धातु आः
थौंयागु घरी अधिक भाग लंकाय् जुया च्वन ।
धोय् माल धाःसा सकल सर्वज्ञ धातु मध्ये बच्छि
लंकाय् शेष बच्छि जक जम्बुद्वीप, देवलोक,
नागलोक आदिस प्रतिष्ठित जुया च्वन ।
लंकाय् प्रतिष्ठित जुया च्वंगु आपालं सर्वज्ञ धातु
नं अनयापि बौद्ध सत्पुरुषपिसं बांलाक सुरक्षित
यानातःगु दु । नेपाले पञ्चबुद्ध प्रतिमा-काय
आदिया रक्षा जुयाच्चं थें लंकाय् भगवान् बुद्धया
धर्मकाय सुरक्षित जुया च्वंगु खं नं बांलाक
प्रकाश याना । अन्तस के च्वयागु अववाद=
उपदेश भचा व्याख्यान याना—

१—आगन्तुक कारणं याना आःयात
बुलुस्य च्वनाच्वंगु ‘निर्मल बुद्ध धर्म’ सीका
सय्का काय्गु कोशिश याय् फय्के माः ।

२—नेपाले च्वंगु शिला लेखे च्वंगु गुप्त
धर्मया यथार्थ अर्थ सीका सय्का काय्गु कोशिश
याय् फय्के माः ।

३—मनःकल्पित बुद्धपिनिगु ल्वाकःज्यागु
धर्मयासिनं ऐतिहासिक शाक्यमुनि बुद्धयागु प्रज्ञा
गोचर जुयाः च्वंगु परिशुद्धगु बुद्ध धर्मयात प्रेम
याय् फय्के माः ।

४—नेपाले खने दया च्वंगु गुप्तगु धर्मया
नियम यथार्थ सीके फःसां मफुसां सकलें बुद्ध-

पुत्रपिं थें परस्पर विरुद्ध मयास्य मिलेजुया च्वने सय्के माः ।

५—धर्म न्ह्यागु जूमां मनुष्यत्वया भाव सीका सकलें परस्पर प्रेम व आदर तया मिले जुया च्वने फय्के माः ।

जुजु सहित नेपालया बौद्धपिनि मधुरगु स्मरण, भिंगु विचार व आदर्श तया जिपिं नेपालं प्याहाँ वने धयाली 'सुखी होस' 'सुखी ज्वीमा' धका इमिगु भाषं हे आशिर्वाद बिस्य भाषण समाप्त याना ।

श्रीमोहन विद्यालय—

नेपालयापिं बौद्ध तयसं थ्व ऐतिहासिक महासभा लिपा गबलें हे लोमंका छुये फैमखु । वैशाख पूर्णिमा खुन्हु छुट्टियागु दिन धका घोषणा याय्गु कृपायाना बिज्यागुयात छगु कृतज्ञता स्मरण याय् थें तुं जुजुया श्री नामं नेपालया बौद्ध

इतिहासस लुं आखलं अङ्कित याय्या निंति छगु बौद्धस्कूल चाय्के माल धका जि याचना याना । उगु स्कूले भिक्षुपित पालिभाषा नं ब्वंकेगु धका भिक्षु अमृतानन्दं निवेदन यात । नेपालं प्याहाँ वय न्ह्यो जिमिसं इच्छा याना थें च्वे च्वयागु विषये जुजुयागु नं अनुमति व स्वीकृति दुगु जूया निंति जिपिं सकलें सन्तोष जुया ।

सभा सिधेका निन्हूति लिपा छम्ह दाता तयार यानातःगु नितजागु मन्दीर पनिस्था याय्गु उत्सव जुल । अन मङ्गल धर्मदेशना आरम्भ याय्यां न्हापा जुजुयागु अनुमति अनुसार उगु भवनयात "श्री मोहन विद्यालय" धका नां तया । जुजुयागु नामं चले याय्गु इच्छा यानागु थुगु विद्यालय नेपाल देशे गृहस्थ व प्रव्रजितपित आदर्श व उच्चगु धर्म शास्त्र सय्के सीकेगु केन्द्रस्थान जुया बई धैगु आशा दु ।

सारगु जन्म

(चोद्व—भिक्षु अनिरुद्ध)

दीनताया भाव तोता विश्व हित गुह्य लीन ज्वी पुज्य ज्वी थुगु कारणं उह्य गण्य ज्वी अति मान्य ज्वी ।

दिव्य वंशे जन्म जूसां लाभ छुं नं ज्वी मखु स्वां ह्या इवा ज्वी गुँया च्वे, लाभ छुं वं बीमखु ।

जन्म भर उपकार याय्गु साधु जनया धर्म खः

न्ह्याइ जीवन भर नदी जगयागु लागी धन्य खः !

आभरण नर देहयागु दीनया उपकार खः वरु सिमां थें नोमवा सां बैगु हे जुनि सार खः ।

बुद्धदेवं थःगु उत्कट उद्यमं थुगु लोकस बोध लाना यात जगहित भोग तोता राजस ।

न्हू दिनया

" हृदय "

राग—मालकोश ताल त्रिताल

०		+		
स्वा S गत	याय् वा S	झी S सं S	S S S S	स्थायी अन्तरा
न्हू S गु दँ	या S सः S	क न्य त व	या S थें S	
पु लां S गु	भा य् नं S	न्हू S धाः S	या S नाः S	
न्हू S गु न्हू	S गु हे S	भा S व पि	ज्वे S काः S	
न्हू S पि S	फु क न्ही S	काः S 'न्हू S	दि न या' S	

सम्पादकीय

न्हूगु दँ

कछला श्व १ (कार्तिक शुक्ल प्रतिपदा)
खुनुंनिसें नेपाल सम्बत् १०६८ फुना १०६९
क्यन । प्रत्येक नव वर्ष छगू न छगू उल्लेखनीय खँ
ज्वना वै । गुगुं वर्ष ज्वना वोगु खँयात लोकं
लिपा थ्यंक लुमंका तै । अथे हे दूरदर्शी व
शक्तिसम्पन्नपि पुरुषं जुल धासा योग्यगु खँ
लिपा थ्यंक लुमंका तय्या लागी उपयुक्त ज्वलं नं
मुंका बी । गुगुं दं ज्वना वोगु खँ निदं प्यदं
लोमना वनी, लोमंका छुँ । धाय् थनी द्वोछि
व रव्वी गुदँ न्हापा उजागु हे छगू दँ वल,
गुगु दं नेवा जाति मात्रया अथवा सम्पूर्ण
नेपालया नां उज्वल याय्या लागी दूरदर्शी श्री
शंखधरजुं अतुल धनराशि त्याग यात । नेपा-
लया नं छगू सम्बत् हे चले याना विल । गथे
भारते विक्रम आदि सम्बत् चले जुया च्वोंगु
खः । छकः लुमंकादिसँ, उगु दं सम्पूर्ण नेपाली

जनतां गुलि जक आनन्दया अनुभव यात
ज्वी !! नेपाल भरे गुजागु आनन्द समारोह
जुयाच्वन ज्वी !!!

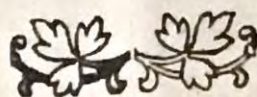
आ श्व तापागु खँयात तोता छुँ ।
सक्तीगु खँ काल धासा ६० साल नां काय् साथ
हे नेपाली मात्रं छगू भयानक दुर्घटना लुमंकी ।
थथे हे सन् ४२ नां काल कि हे भारतवासी
या न्होने छगू रोमांचकारी दृश्य च्वों वै ।
थुकथं हे नेपाल सम्बत् १०६७ (द्वोछि व रव्वी
न्हे) नं श्व भाषाया श्व पत्र पिकाल, भारत
स्वतन्त्रयात—एसिया महाद्वीपया आपलं भागयात
भिकल । सं० १०६८ (द्वोछि व रव्वी च्यां)
विश्व-वन्द्य-वापूयात स्वर्गे यंकल, संसार ख्वेकल,
तृतीय महायुद्धया पुसा स्याचुका हल । आ
श्व वया च्वोंहा न्हूहा दं नं थःगु प्वाथे
छु छु खँ तया वया च्वंगु दु छु छु, व आ
थथें झीसं धाय् फुगु खँ मखुनि ।

अतिथि सत्कार याय्गु झीगु न्हापांनिसें-
यागु थिति रीति खः । नवोगन्तुक (न्हूवोह) नाप थहं भिंगु बांलागु व्यवहार यात किं वं थःनाप वहे ल्वेक व्यवहार याय्गु संसारयागु चलन खः । थुकें हे नेपाल सम्बतया संस्थापकं नं सत्ययुगया आगमन जुइगु पक्ष ल्यया उकेसं स्वन्हु यंकया उत्सव मध्ये नं दथु यागु अर्थात् ह्यपूजाया उत्सव याना च्वनीगु दिन लाका सम्बत् हिलेगु थुजागु महान् ज्याया श्री गणेश यागु ज्वीगु नं आपलं संभव दु । हानं झी श्री शङ्खधरजुं न्हूगु सम्बत् हीका विसेनि हे जक झी नेवा जाति यागु ह्यपूजां थुलि बांलागु रूप कागु ज्वीगु नं आपलं संभव दु । छाय् धासा गुलि समारोह पूर्वक झी नेवा जाति ह्यपूजा या, उलि बांलाक मेमेगु जाति याना वया च्वंगु खने मदु^१ । तद्वंगु संकटं पार जुल कि अथवा तद्वंगु ज्या खँया दिने नं सगं कायगु गुगु चलन थउंतकं झीगु समाजे दिने, व नेपाल सम्बत् स्थापना ज्वी न्हापांनिसें चले जुया वया च्वंगुलीं न्हूगु दँ ह्यगु दिन-यात नं आपलं मनूत छगु तद्वंगु ऋण-बन्धनं मुक्त जूगु दिन खना सगं कया ह्यपूजा याय्गु चलन जुयावोगु ज्वीगुनं आपलं संभव दु अथवा न्हूगु सम्बत् स्थापना जुसेंनिसें हे जक थुजागु उल्लेखनीय दिने सगं कायगु याना हःगु ज्वीगु नं असंभव मखु । निगुली छगु न्हागु जूसां कार्तिक शुक्ल प्रतिपदा खुनु सगं कया ह्यपूजा याय्गु झीगु छगु जातीय संस्कृतिनाप न्हूगु सम्बत् हीकूगु घटनाया घनिष्ठ सम्बन्ध दु अवश्य । थथे धाय्चले थनिं द्रोछि दँ मयाक

न्हापांनिसें हे झी नेवा जातिया छगु बांलागु संस्कृति निर्माण ज्वी धुंक्कगु खने दु । उके कम से कम प्रत्येक न्हूगु दँया आरम्भ पत्तिकं थ्व छगु नं स्मरणीय खँ खः ।

अतिथि-सत्कार याय्गु भावुक दृष्टि विचार या बा गुलिखे मनू ऋण बन्धनमुक्त जूगु ऐतिहासिक दृष्टि, न्हापाखें स्वोसां न्हूगु दँया आरम्भ ज्वी खुनु छुं न छुं आनन्द माने याय्गु उचित हे खनेदु । अतएव आतक गुलिखे दाजुकिजा तताकेंहेपिं द्वारा गुगु ह्यपूजा केवल परम्पराया रूपं जक जुया वैचवन, आवंलियात वेकःपिसं नं च्वे च्वयागु ऐतिहासिक घटनायागु स्मरण पूर्वक उत्सव माने याना दी धैगु आशा दु । न्हागु ज्या नं ज्ञान पूर्वक याय्गु व विना ज्ञानं स्वला (=अनुकरण) जक याय्गुया फल आकाश पाताल पा धैगु खँ भगवान् बुद्धया उपदेशं व महात्मा गान्धीजुं ला स्पष्ट हे क्याना वंगु दु ।

१ गोवर्द्धन पूजायागु खँ श्रीमद्भागवते दु, गुकेयागु स्मृति स्वरूप छगु पर्वत चा दय्का पूजा याय्गु चलन आतकं भीसं नेपालया पर्वते बन्धुपिनिगु समाजे खना हे च्वनागु दु । भी नेपाले थे शाक सम्प्रदाय प्रभावित जन आपलं दुगु बंगाली समाजे थ्व चलन खने मदु । ह्यपूजाया विषये छुं उल्लेखनीय खँ भविष्य पुराणे नं दु, थथे हे गुगुं छगु तन्त्रे नं दय्गु असंभव मखु । आशा दु, थुकेया विषये विशेष अध्ययन याना च्वना दीपिसं थुके मलागु खँयात नं कया मेगु हे उपयुक्त लेख च्वया आगामी धर्मोदययात नं सांस्कृतिक लेखं विभूषित याना दी ।

सफू परिचय

नेपाल भाषाया मूलपू—

श्व छगू नेपाल (नेवा) भाषाया व्याकरण सफू खः । थुगु प्रकारं भाषाया बारे अनेकानेक ग्रंथत प्याहाँ वया च्वंगु शुभलक्षण खः । थुकि भाषा प्रेमीतय् अन्वेषणात्मक वैज्ञानिक विचारयात झन् झन् प्रोत्साहित याई धैगु विश्वास दु ।

लेखक श्री आदिबज्रबज्राचार्य । प्रकाशक—धर्मोदय कन्या पाठशाला । छपाई अपाय्चो सफा मजुसां भों बांला । मूल्य केवल १२५

हनागा—अर्थात् तःकू मछि हना तयागु गा । श्व सफू साहित्यिक खः धैगु खँया आभास सफूया नामकरणं हे बिया च्वंगु दु । वास्तवे नं श्व चिकिचा धंगु सफू सफूया लेखक श्री हृदयया बहुमुखी प्रतिभाया लक्षण खः । कविता, कहानी, निबन्ध आदि साहित्यया अनेक अंगमध्ये हय्गूया नमूना थुके दु । प्रकाशक—धर्मोदय सभा, मूल्य १=)

हे मस्त, दँ ! दँ !—लेखक—

पूर्ण “पथिक” पृष्ठ ३२, मूल्य १३२ प्रकाशक—धर्मोदय सभा । गो आग्रः हसिल कि श्व सफू ब्वंके जिल । थवँ कहैयागु ल्याखं द्वितीय, तृतीय श्रेणीयापि बालकवर्गयात आपलं व छुं अंशे चतुर्थ श्रेणी ब्वना च्वोंपित नं ख्यले दुगु अनेक खँ थुके दु । भाषा मचातयत् लो । सल, किसि आदि यागु तस्वीर नं दु ।

झी मचा—निगूगु सफू—अर्थात् बाल शिक्षाया निगूगु त्वाथः । सांया मुलं पिहाँ मववं हे मचां गुलि शिक्षा प्राप्त याय् धुंके माः । व

फुक्क खँ थुके झि न्यागू अध्यायं सिधय्का तःगु दु । सफूया रचना बांलाकेगुली लेखकं थःगु कलमं फक प्रयत्न याना दीगु दु । बाल साहित्य रचनाया श्व छगू न्हूगु ढंग खः । थुकेँ झी मचातयत् ज्ञानया त्वाथः अवश्य गय्की धैगु जिमित विश्वास दु ।

लेखक—श्री हृदय, मूल्य १३६, प्रकाशक—धर्मोदय सभा ।

धर्मचक्र सूत्र—अनु० भिक्षु अनिरुद्ध, प्रकाशक—धर्मोदय सभा, मूल्य १=)

श्व सफूचा स्वेबले चिकीचाधं सां ग्यसुला जू । थथे ज्वीगु स्वाभाविक हे नं खः । छाय् धासा भतीचां आपा आशय वेक खँ कनेगु उपदेश बीगु महापुरुषपिनि स्वभाव हे खः । मूल सूत्र पालि भाषाय जूगुलिं भिक्षु अनिरुद्धजुं प्रत्येक पदान्वय याना शब्दार्थ व अन्ते भावार्थ नं बिया बिज्यागु दु । मूल पालि जक व्याक (अर्थात् नीगुलिं) पृथक हे नं दु । अर्थात् श्व सफू पालि भाषा सःपिं व मसःपित्त (श्व नेपाल भाषा जक सःपिन्त) नं ख्यले दु ।

विशेष खँ थुके दुगु भूमिका व सफू बांलाक स्वया दिल कि सी हे दे ।

प्राप्तिस्थान—धर्मोदय कार्यालय,

कालिम्पोंग ।

शोक—श्री साहु द्रव्यधर महोपासकया परलोक समाचार द्वारा जिमित अत्यन्त दुःख जुल । वयकया छम्हमात्र पुत्र श्री चित्तधर उपासक, पुत्री मोतीलक्ष्मी व न्हूछेँ लक्ष्मि आदी दुःखी परिवार प्रति जिमिसं समवेदना प्रकट याना ।

सहायता

थौतक यागु धर्मोदय सभा-

यात व पत्रयात चन्दा दाता स
हृदयपिनिगु उदारताया भरं हे
चले नुया च्वन तिनि । अर्थात्
पत्रं पत्रयात लही मफुनी । उकें
ग्राहक व चन्दादातापि मध्ये गुलि
गुलि सज्जनपिसं 'तःदं मछियागु
वार्षिक चन्दा छकलं बिया जीवन
सदस्य जुल धासा जी ला ?'
धैगु आशययागु पत्र नं वया च्वंगु
दु । श्व भाषं केवल श्व हे छगू
जक दुगु मासिक पत्रया लागी
पत्रया हित चिन्तक सज्जनपिसं
थथे विचार याना दीगु स्वाभाविक
हे खः, पत्रया अहो भाग्य खः ।
अतएव पत्रया जीवन स्वरूप निम्न-
लिखित चन्दा दाता सज्जनपित नं
जिमिसं न्हापा न्हापायागु अंके थें
न तुं हार्दिक धन्यवाद अर्पण याना ।

धर्मोदय सभायात

श्री रत्नमानसि नकर्मि थंहिटी २५)
श्री जे बी प्रधान न्यूलि मुटान २५)
श्री छम्ह धर्म प्रेमी १०)
श्री पंचराज बज्राचार्य ५)

पत्रविभागयात

श्री ध्रुवभक्त कालिम्पोंग ७)
श्री गंगालाल नेपाल ५)
श्री बाबुकाजि शाक्य ७)
श्री पद्ममान प्रेममान शाक्य ५)
श्री सानुकाजि नीरकाजि शाक्य ७)
श्री पबालाल गभाज पालपातान्सेन २)

पालपातान्सेन

श्री शंखमुनि गुभाजु २)
श्री मानबहादुर गुभाजु २)
श्री जुठेालाल गुभाजु २)
श्री बुद्धराज बज्राचार्य ५)
श्री त्रिरत्न बज्राचार्य ५)
श्री केश बहादुर ३)
श्रीमती सन्तकुमारी श्रेष्ठनी २)
श्रीमती इन्द्रकुमारी सेंजु २)
श्री बिजुलि बहादुर प्रेमबहादुर
बज्राचार्य पालपातान्सेन १=)
स्व० श्री पिता काजिबहादुर माता
हिरामाया पालपातान्सेन १०)
श्री रामबहादुर ३)
श्री अनन्तराज शाक्य २)
श्री पद्मराज चिनियाकाजि
शाक्य ३)
श्री बैद्य काजिमान २)
श्रीमती चन्द्रकुमारी ११)
श्री भीमनाथ गोंगल ३११)
श्री ठाकुर प्रसाद चिनिया
मल्ल ५)
श्री जी सूर्यमान वेस्यत २)
श्री जी. बुद्धिमान
त्रिलोकमान वेस्यत २)
श्री गणेशकुमार बसंतकुमार ३)
श्री अमरबहादुर बौद्धाचार्य २)
श्री फौ. यादवबहादुर ५)
श्रीमती फौ. बेतिलक्ष्मी ५)
श्री गोविन्दमान
अमृतमान श्रेष्ठ २)
श्री कृष्णबहादुर बज्राचार्य २)
श्री तीर्थरत्न बज्राचार्य १०)
श्रीमती राधा लक्ष्मी देवी १०)
श्री मन्नारायण बसन्त
नारायण ११)

पालपातान्सेन

श्री दिलबहादुर बज्राचार्य ५)
श्रीमती योगकुमारी १)
श्री देवमान बज्राचार्य ५)
श्री गणेशमान बज्राचार्य २)
श्रीमती बुद्धलक्ष्मी २)
श्री जोतिसेखर चंद्रसेखर २)
श्री फत्तेराज बज्राचार्य ५)
श्री डी मोतिलाल १०)
श्री होमराज गुभाजु ४)
श्रीमती नीलकुमारी २)
" तेजकुमारी १)
" तीर्थकुमारी १)
श्री सेठ मथुरा प्रसाद ५)
श्री सेठ महेश्वर प्रसाद ५)
श्री देवबहादुर बज्राचार्य २)
श्री बृजलाल बौद्धाचार्य ४)
श्रीमती चुन्तली ५)
श्री धर्मलाल ५)
श्री दुर्गलाल ५)
श्रीमती देवकुमारी बुटौल १)
श्रीमती धनकुमारी १)
श्री जगतमान ५)
श्री रामबहादुर २)
श्री गणेश प्रसाद १)
श्री बुद्धराज ३)
श्री कम्पाण्डर चिरंजीवि, २)
श्री ज्ञानमान उपासक १)
श्रीमती देवकुमारी १)
श्री दिगंबरलाल नेपाल २१)
श्री गरीबलाल ११)
श्री वृषमानसि महाबौद्ध ४१)
श्री ठाकुरलाल मानंधर ४१)
श्री मरीचि मानसि ४१-)

सम्पादकीय पौ

श्री सम्पादकजु,

‘धर्मोदय’, नेपाल भाषास दुधासां मदु धासां छगू जक मासिक पत्रिका खः । पौ साप कमगुलि मासिकपत्र थें हे मचों अर्थात् लुमदं । हानं स्थानाभावं याना भिन्न २ विषय मंत धाय्व पत्रिका चले ज्वीगु नं कम ज्वीफु । बरुचन्दा* भचा बढे याय् माःसां पृष्ठ† कमसे कम आयागु स्वया डेढा बढे यानाहल धाःसा असल मज्वीला ?

पत्रिका प्याहाँ बोगु आपा मदुनिगु-गंसितिनिगुलि छकलं फुकसिगुं मन तये थाकुई । लेखकतयगु लेखत नं, बरोबर च्वया च्वनिपिनि स्वया नव-लेखकतय उस्त बांलाइ मखुनि । अथे धका न्हूपित अवसर मविल धायव नं इमित थाहाँ वेगु लें दै मखु । उकिं तयेलायक मजुगु जक मतसे उच्च, मध्यम व निम्न श्रेणि याना समानरूपं अवसर बिया दिल धाःसा असल ज्वीला ?

हानं छगू खँ झीथाय् शिक्षाया अभावं धाय्ला, पत्रिकाया चलन मदुगुलि धाय्ला, ‘मथू’ धार्पि नं आपा दु । उकिं हाल-सालयात मथुइ थें च्वंगु कठिन शब्दया अर्थ ब्रैकेट दुने तया बोगु याना दीसा मथूपि पाठकपित अपुइला ?

*चन्दा बढे याय्गु बारे आःयात भति मझिनि । छाया धाःसा ग्राहक चन्दा बढे जुल धाय्व ‘धर्मोदय’ सकसिथास ध्यनि मखु । हाल-साले हे नेपाले कंपनि भति धिके जूगुलि ग्राहक चन्दा बोगु छस्ति यापि नं दय थुंकल हँ !

†पृष्ठ बढे मयासे ला गाइ मखुनि । तर थौं तक्या ‘धर्मोदय’या आप (अन्नाजि १०००) ति हे पकें मफुगुलि छक्कल पृष्ठ बढे याय् मझिना च्वन । तर थव ब्याक्क सफलताया ताचा सकल पाठक व भद्राल दातापिनि हे लहाती दु ।—सं०

यदि चन्दा बढेयाना पौ बढे याना छुये मछि सा, अद्दालु महानुभाव ग्राहकपित बराबर चन्दा छुया हये मालिगु झंझट नं मदयक १००) दां कया लाइफ मेम्बर (=जीवन सदस्य) याना दिल धाःसा गथे ज्वी ?

शुभचिन्तक— लुपौरन

नम्र निवेदन

कालिम्पोंग, त्रिपाइले अन्नाजि झिनिदं न्हापां निसें स्थानीय नेवा दाजु-किजापिसं स्थापना यानातःगु प्रज्ञाचैत्य विहारया रक्षा व पालन आः स्थानीय धर्मोदय सभा (शाखा) या प्रत्येक सदस्य-पिनि मासिक २) चन्दा द्वारा जुया च्वन । थुगु बारे वयकपित हार्दिक धन्यवाद याना ।

शायद गुलि सदस्यपिनि मने थव दामं छु ज्या जु याच्वन खनि ? धैगु ज्वीफु । कालिम्पोंग शाखां द्वाहाँ बोगु दाँया ल्या झीगु आफिसे दु । त्रिपाई विहारया बारे थुगु दँया जुलाई तक जूगु हिसाब थथेः—

आय

व्यय

धर्मोदय सभा कालिम्पोंग बिजुली खर्च २६-॥
शाखाया पाखें चिकें खर्च ४२॥
बोगु १६४८ मई तक्या डि. आई. फण्ड ३३॥

जम्मा दाँ

७६)

७५-)

धर्मोदय सभा कालिम्पोंग शाखाया प्रत्येक सदस्य महानुभावपिके विनम्र निवेदन याय् कि थःथःपिसं बिया दीगु सहायता यथा समये बिया दिल धाःसा झीगु उत्तरोत्तर उन्नति जुई ।

निवेदक—भिक्षु अमृतानन्द
मन्त्री, धर्मोदय सभा ।

सांची धातु—समाचार दु कि श्री

युक्त दत्त मजुमदार, पश्चिम बंगालया नीति व विधान मन्त्री, दिल्ली च्वं जोड़िया भित्रे वयकनं भगवान् बुद्धया प्रधान शिष्यपिनि पवित्र अस्थि धातुया बारे कल्कत्ताय यायगु स्वागत व उत्सवया विषये पण्डित नेहरूजुलिसे खँ ल्हाना दिल। पण्डित नेहरूजुयात अनुकूल मिलेयाय् माःया निंति धातु उत्सवया दिन डिसेम्बर १६ तारिक निश्चय याःगु जुल।

श्व उत्सवयात सिक्किम व भूटानयापि प्रतिनिधिपित निमंत्रण बिइगु नं निश्चय याःगु दु।

बौद्ध भिक्षुपित निमन्त्रणा—

पश्चिम बंगाल गवर्मेन्टया २२ अक्टोबरया विज्ञप्ति द्वारा श्व विदित जुल कि १६ डिसेम्बर खुनु कल्कत्ताय सारिपुत्र धातु प्रदर्शन यायगु अवसरया लागी, प्रान्तीय सरकारया छम्ह मन्त्री श्री निहारेन्दु दत्त मजुमदार, बौद्ध भिक्षुपिनि प्रतिनिधितयत निमंत्रण यायत सिक्किम व ल्हासा पाखे वंगु दु।

सारनाथ मूलगन्धकुटी विहारया

१७ गूगु वार्षिक उत्सव

थुगुसी नं सारनाथे सदांया थें नवेम्बर १४, १५ तारिकस वार्षिक महोत्सव जुई। सकल भाजु मयजुपित स्वागत दु। मन्त्री, महाबोधि सभा, सारनाथ, बनारस।

“धर्मोदय”या नियम

१—“धर्मोदय” धर्मोदय सभाया संविधानत्वे प्रकाशित जुई। थुकिया उद्देश्य नं धर्मोदय सभाया थें खः। तथापि थुकिया कार्यक्षेत्र उलि हे सीमित जुइ मखु। श्व पत्रिका प्रत्येक शुक्रपक्षया प्रथम सप्ताह तक पिहाँ वई।

२—धर्मोदयं झीगु धर्म, भाषा, साहित्य व संस्कृतिया रक्षा व प्रचार याई।

३—राजनैतिक खँ बाहेक मेगु धर्मशास्त्र, कला, सभ्यता, साहित्य, भूगोल इतिहास, थिति-रीति व भ्रमणात्मक आदि विविध विषय सम्बन्धी लेखत प्रकाशित जुई।

४—लेख व समालोचनार्थ सफू (निगू प्रति) तथा थुगु सम्बन्धे पत्र व्यवहार सम्पादकया नामे छया हय्माः।

५—सुं लेखकद्वारा प्रकट जूगु मतया उत्तरदायी, सम्पादक मण्डल जुइ मखु।

६—अप्रकाशितगु लेख विना टिकट खर्च लिन छया हय् फइ मखु। लेखक तयत् थःथःगु लेख प्रकाशित जूगु छगू अंक बिया हई।

७—गुह्यसितं ‘धर्मोदय’या ग्राहक छकलं झिह बा झिह अप्पो दय्का बिई, उह्यसित दच्छिया धर्मोदय विना चन्दां छया हई।

भाजु मयजुपि छिकिपिनि रेडियो वऽति चिसः जूमा जिगु सऽ मवगु, काना मवइगु

भोल्ट घट वट याय ज्यूगु त्रान्स्फरमर तया सऽ हायका न्यना दिसँ !

मूल्य केवल रु० ३०)

मुगतदोस ए० एम० आर० एम० (प्रेत त्रिनेन)

अमनतोल, नेपाल।

Regd. No. C. 3045

भगवान् बुद्धया अथ आर्यक जुया विज्यापि

सारिपुत्र व मोग्गल्लान

महास्थ विरपिनि

शारीरिक पवित्र-धातु

२४६२ मंसीर शुक्ल १५ (१९४८ डिसेम्बर १६ तारिक) खुन्हु भारते लित हई।
अथ पवित्र अस्थि-धातु, महाबोधि सभायात जिम्मा बी न्ह्यो, स्वागत यायन्त भारतया

प्रधान मंत्री, पण्डित जवाहारलाल नेहरूजु कलकत्ताय, झाई।

अथ पवित्र धातु सरकारी जुलुम लिसे श्री धर्मराजिक विहारे, कालेज स्कायर, कलकत्ता यंकै, गुगु थासे बौद्ध भिक्षुपिसं विशेष पूजा सम्मान याई व डिसेम्बर १७ तारिकं निसं २४ तारिक तक सर्व साधारण जनताया निति प्रदर्शन याई।

सकल बौद्धपित अथ ऐतिहासिक अवस्थास उपस्थित ज्वीया निति निमंत्रित दु। विशेषयाना प्रत्येक बौद्धसंस्थायात थःथःपिनि प्रतिनिधि ह्व्या हयेगु वारे निमंत्रित दु। यथा समये जमित सूचना विया हल धाःसा प्रसन्नता पूर्वक जिमिसं छिकपिनि निति होटेल इत्यादि थामे थाय कया तये।

२० अक्टोबर १९४८

डि० बलिसिंह,
प्रधान मंत्री, महाबोधि सभा,
४ ए० कालेज स्कायर,
कलकत्ता।

If not delivered please return to—

KALIMPONG.